

B.A. Steden, Gemeenten of OCMW'S

Algemene Voorwaarden

TITEL I - ALGEMENE VOORWAARDEN BURGER- RECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID VAN STEDEN, GEMEENTEN OF OCMW'S

- Artikel 1 - Voorwerp van de dekking
- Artikel 2 - Bijzondere dekkingen
- Artikel 3 - Facultatieve verruiming
- Artikel 4 - Toevertrouwde goederen
- Artikel 5 - Verzekeringsgebied
- Artikel 6 - Dekkingstermijn
- Artikel 7 - Uitsluitingen
- Artikel 8 - Verzekeringssommen en verbintenisgrenzen

TITEL II - ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN

- Artikel 9 - Mededeling van het risico
- Artikel 10 - Vermindering van het risico
- Artikel 11 - Verzwaring van het risico
- Artikel 12 - Betaling
- Artikel 13 - Berekeningswijze
- Artikel 14 - Ingang van de dekking
- Artikel 15 - Niet-betaling van de premie
- Artikel 16 - Controle
- Artikel 17 - Herziening
- Artikel 18 - Duur
- Artikel 19 - Opzegging
- Artikel 20 - Verplichtingen van de verzekerde

Artikel 21 - Leiding van het geschil

Artikel 22 - Preventie en controle

Artikel 23 - Indeplaatsstelling

Artikel 24 - Kosten en intrest

Artikel 25 - Varia

TITEL III - RECHTSBIJSTAND

Artikel 1 - Voorwerp van de dekking

Artikel 2 - Verzekerden

Artikel 3 - Verzekeringssommen

Artikel 4 - Vrije keuze van expert

Artikel 5 - Vrije keuze van advocaat

Artikel 6 - Raadpleging van een advocaat bij uiteenlopende meningen

Artikel 7 - Borg

Artikel 8 - Insolventie

Artikel 9 - Administratieve bepalingen

**TITEL IV - VERZEKERING VAN DE BURGER-
RECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID
BUITEN OVEREENKOMST VAN DE
ORGANISATIE UIT HOOFDE VAN HAAR
VRIJWILLIGERS
(Wet van 3 juli 2005)**

- Artikel 1 - Definities
- Artikel 2 - Voorwerp van de dekking
- Artikel 3 - Verzekeringssommen
- Artikel 4 - Verzekeringsgebied
- Artikel 5 - Periode van de dekking
- Artikel 6 - Uitsluitingen
- Artikel 7 - Rechten van de benadeelde derden
- Artikel 8 - Verhaal
- Artikel 9 - Administratieve bepalingen

DEFINITIES

Onder **ongeval** wordt verstaan een plotselinge gebeurtenis die voor de **verzekerde** onopzettelijk en onvoorzienbaar is.

Onder **verzekerde** wordt verstaan :

- de **verzekeringnemer**;
- naar gelang van de hoedanigheid van de **verzekeringnemer** :
 - hetzij de Burgemeester, de schepenen, de organen van de Stad of van de Gemeente en hun aangestelden in de uitoefening van hun functies, hetzij de organen van het OCMW en hun aangestelden in de uitoefening van hun functies
 - hetzij het personeel dat aan de Stad, de Gemeente of het OCMW wordt uitgeleend zoals bepaald in artikel 2.2. van Titel I van deze overeenkomst;
 - hetzij elke persoon die door zijn toedoen hetzij de Stad of de Gemeente, hetzij het OCMW burgerrechtelijk aansprakelijk kan stellen, bijvoorbeeld de uitzendkrachten, de werklozen die door de **verzekeringnemer** tewerkgesteld worden onder welke vorm dan ook, de kandidaten die aan aanwervingsproeven deelnemen, ...

Onder **letselschade** verstaat men iedere aantasting van de lichamelijke gaafheid en de geldelijke of morele gevolgen ervan.

Onder **onstoffelijke schade** verstaat men ieder schade die geen letsel- of zaakschade is.

Onder **onstoffelijke schade die gevolgschade is** verstaat men ieder schade die geen letsel- of zaakschade is dat het gevolg is van door deze overeenkomst gedekte **letsel- of zaakschade**.

Onder **onstoffelijke schade die geen gevolgschade is** verstaat men de zogenaamde zuiver onstoffelijke schade die niet het gevolg is van **letsel- of zaakschade**.

Onder **zaakschade** verstaat men beschadiging, vernieling of verlies van zaken, met uitsluiting van diefstal.

Onder **reddingskosten** verstaat men die welke voortvloeien uit

- de door de Maatschappij gevraagde maatregelen om de gevolgen van de schade te voorkomen of te beperken;
- de maatregelen die redelijkerwijs door de **verzekerde** uit eigen beweging worden genomen om de schade te voorkomen of om de gevolgen ervan te voorkomen of te beperken, op voorwaarde dat deze maatregelen dringend waren, dat wil zeggen dat de **verzekerde** ze onverwijld moet nemen, en niet de mogelijkheid heeft eerst de Maatschappij te verwittigen en haar akkoord te vragen, zonder haar belangen te schaden.

Als het gaat om maatregelen om een schadegeval te voorkomen, moet er bovendien dreigend gevaar zijn, dat wil zeggen dat als de maatregelen niet worden genomen, er onmiddellijk en zeker een schadegeval zal gebeuren.

Onder **L.A.R.** verstaat men L.A.R. Verzekering Rechtsbijstand N.V.; verzekeringsmaatschappij toegelaten onder het nr. 0356 voor het uitoefenen van de tak "Rechtsbijstand" -tak 17-K.B. van 4 en 13.07.1979 - B.S. van 14.07.1979- nr. BCE : BTW BE 0403 250774 RPM Brussel- Maatschappelijke zetel 53 Belliardstraat 1040 Brussel.

Onder **verontreiniging** wordt verstaan de verslechtering, door wijziging van de bestaande kenmerken, van de kwaliteit van de atmosfeer, het water, de grond door het inbrengen of verwijderen van substanties of energie.

Onder **verzekeringnemer** wordt verstaan de Stad, de Gemeente of het OCMW, aangeduid in de bijzondere voorwaarden;

Onder **derden** verstaat men elke andere natuurlijke of rechtspersoon dan de **verzekeringnemer**.

De andere **verzekerden** dan de **verzekeringnemer** worden onderling echter wel als **derden** beschouwd evenals ten opzichte van de **verzekeringnemer**.

**TITEL I - VOORWAARDEN EIGEN AAN DE
BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKE-
LIJKHEIDSVERZEKERING VAN STEDEN,
GEMEENTEN OF OCMW'S**

Artikel 1 - VOORWERP VAN DE DEKKING

1.1. Rechtsgronden – Gedekte activiteiten - Verzekerden

- 1.1.1. De Maatschappij verzekert de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de **verzekerde** in het kader van zijn opdracht in openbare dienst voor schade veroorzaakt aan **derden** ten bedrage van de sommen bepaald in de bijzondere voorwaarden.
- 1.1.2. De Maatschappij verzekert de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de Burgemeester, schepenen en in het algemeen, de organen van de **verzekeringnemer**, voor de fouten gemaakt in het kader van hun activiteiten en waarvoor ze persoonlijk aansprakelijk zijn.
- 1.1.3. De dekking wordt verleend binnen de perken van de wetsbepalingen over burgerrechtelijke aansprakelijkheid, zonder dat de Maatschappij kan gehouden worden tot een ruimere vergoeding ten gevolge van bijzondere verbintenissen die de **verzekerden** hebben aangegaan.
- 1.1.4. De dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst die de **verzekerde*** oploopt wegens schade die aan **derden*** wordt veroorzaakt door de **vrijwilligers*** waarop hij een beroep heeft gedaan, in de uitoefening van hun **vrijwilligerswerk*** (wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers), wordt geregeld door de specifieke bepalingen in Titel IV van deze overeenkomst. De begrippen verzekerde, derde en vrijwilligerswerk worden gedefinieerd in Titel IV van deze overeenkomst.

1.2. Gedekte schade

- 1.2.1. **Letsel- en zaakschade** zijn gedekt.
- 1.2.2. De in de bijzondere voorwaarden bedongen dekkingen van **letsel- en zaakschade** worden binnen de hierna genoemde perken verruimd tot **onstoffelijke schade**. Gedekt wordt de **onstoffelijke schade die gevolgschade is** en de **onstoffelijke schade die geen gevolgschade is**.

Onstoffelijke schade die het gevolg is van niet gedekte **letsel- of zaakschade** is uitgesloten.

Artikel 2 - BIJZONDERE DEKKINGEN

2.1. Risico's van brand, vuur, ontploffing, rook, water, milieuaantasting en burenhinder

2.1.1. Brand, Vuur, Ontploffing, Rook, Water

De dekking omvat :

- **letselschade** veroorzaakt door brand, vuur, ontploffing, rook en water;
- **zaakschade en onstoffelijke schade** veroorzaakt door brand, vuur, ontploffing, rook en water met uitsluiting van wat de **verzekeringnemer** gewoonlijk kan laten verzekeren onder de dekking "derdenverhaal" van een brandverzekeringscontract. **Onstoffelijke schade** die het gevolg is van een schade die onder de derdenverhaaldekking van een brandverzekeringscontract kan worden verzekerd, is echter gedekt ter aanvulling van de dekking derdenverhaal.

Deze dekking omvat eveneens, binnen de perken van artikel 1.2., de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de **verzekerden** uit hoofde van brand- of ontploffingsschade die zou zijn veroorzaakt :

- aan de lokalen die occasioneel door hen worden betrokken of gehuurd voor de organisatie van recepties of van sociale, recreatieve of culturele manifestaties;
- aan de lokalen die gratis worden betrokken voor de activiteiten van de **verzekerden**, evenals voor de huisvesting van het personeel op dienstreis, maar met uitsluiting van de lokalen die permanent worden toegewezen aan deze activiteiten of aan de huisvesting van het personeel.

2.1.2. Milieuaantasting

De dekking wordt verleend voor schade door milieuaantasting ten gevolge van :

- **verontreiniging**;
- voortbrengen, storten of opslaan van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen;
- lawaai, stank, rook, trillingen, golven, stralingen of temperatuurwijzigingen.

Deze dekking geldt maar als de schade het gevolg is van een **ongeval**. Onverminderd de uitsluitingen bepaald in artikel 7, wordt geen dekking verleend voor schade die te wijten is aan niet-inachtneming van veiligheidsnormen en -reglementen betreffende de werkzaamheden van de **verzekeringnemer** of het niet-naleven van de reglementering betreffende de milieubescherming, voor zover deze schendingen worden geduld door de **verzekeringnemer**, zijn organen, zijn leidinggevenden of de verantwoordelijke technici, inzonderheid die belast met het voorkomen van milieuaantasting.

2.1.3. Burenhinder

De dekking strekt zich uit tot schade aan personen en goederen waarvoor vergoeding kan worden verkregen op grond van artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek wegens burenhinder of krachtens buitenlandse rechtsbepalingen van dezelfde strekking. Deze dekking geldt niet wanneer de aansprakelijkheid van de **verzekeringnemer** voor burenhinder uitsluitend voortkomt uit een door hem aangegane contractuele verbintenis. Indien het schade betreft die door milieuaantasting is veroorzaakt, zijn de voorwaarden waarvan artikel 2.1.2. de verlening van de dekking afhankelijk stelt, eveneens van toepassing.

2.1.4. Bepalingen eigen aan deze bijzondere dekkingen

Deze dekkingen worden verleend tot de in de bijzondere voorwaarden vermelde sommen maar met een maximum van 250.000 EUR per schadegeval voor **zaakschade** en voor **onstoffelijke schade die al dan niet gevolgschade is**. Voor de risico's van milieuaantasting en burenhinder strekken deze dekkingen zich evenwel niet uit tot **onstoffelijke schade die geen gevolgschade is**.

2.2. Lenen van personeel

De dekking omvat :

- 2.2.1. de aansprakelijkheid van de **verzekerden** en die van het geleende personeel voor schade veroorzaakt aan **derden** door het personeel dat bij gelegenheid ter beschikking van de **verzekerden** is gesteld en onder hun gezag, leiding en toezicht werkt;
- 2.2.2. het verhaal dat de arbeidsongevallenverzekeraar van de uitlenende **derde** en/of de getroffene of zijn rechtverkrijgenden - op de **verzekerden** mocht nemen indien een ongeval van een lid van dat geleend personeel moet ten laste genomen worden door deze verzekeraar.

Deze dekking is slechts van toepassing voor zover de werkelijke of overeengekomen bezoldigingen voor de werken, die door het geleende personeel zijn uitgevoerd, bij de Maatschappij worden aangegeven.

2.3. Uitlenen van aangestelden

Wanneer schade veroorzaakt wordt door een aangestelde die af en toe door de **verzekeringnemer** aan een **derde** is uitgeleend, strekt de verzekering zich uit tot de aansprakelijkheid van de **verzekeringnemer**, van de andere **verzekerden** en van de uitgeleende aangestelde, voor zover deze aangestelde bij **derden** werken uitvoert die van dezelfde aard zijn als de verzekerde activiteit en dat hij onder het gezag, de leiding en het toezicht van de **verzekerden** gebleven is.

2.4. Bouwplaats- of hijstoestellen

De dekking omvat de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de **verzekerden** ingeval schade wordt veroorzaakt aan **derden** door eender welke, vaste of bewegende, bouwplaats- of hijstoestellen.

Wat de toestellen betreft die niet moeten worden ingeschreven, omvat de dekking de verkeersongevallen die zich in de gebouwen van de verzekeringsnemer, op de werven en in hun onmiddellijke omgeving zouden voordoen, ten belope van de verzekerde bedragen.

Wat betreft de toestellen die moeten worden ingeschreven, worden de verkeersongevallen die vallen binnen het toepassingsveld van de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van motorrijtuigen (wet van 21 november 1989), of van een soortgelijke bepaling naar buitenlands recht, niet gedekt in het kader van onze verzekering.

2.5. B.A. Gebouw

De dekking van onderhavige overeenkomst is aan de **verzekeringnemer** verworven uit hoofde van de onroerende goederen (gebouwd of niet gebouwd, met inbegrip van de trottoirs, binnenplaatsen, tuinen, personenliften, goederenliften, ...) waarvan hij eigenaar, huurder of bewoner is en die worden gebruikt in het kader van de verzekerde activiteiten.

Wordt dus niet gedekt, zijn aansprakelijkheid uit hoofde, van meer bepaald, opbrengsteigendommen waarin geen lokaal is ingericht dat voor de gedekte activiteiten dient.

De dekking is verworven onder de dubbele voorwaarde dat :

- de onroerende goederen en terreinen in een goede staat worden gehouden en als een goede huisvader worden onderhouden (bv. onderhoudscontract en regelmatige controle van de liften door een erkend organisme);
- de noodzakelijke voorzorgsmaatregelen worden getroffen om ongevallen te vermijden (verboden toegang tot de werven en gevaarlijke terreinen, veiligheidsslagbomen, ...).

2.6 Schade aan de voertuigen

De dekking strekt zich uit tot de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de **verzekeringnemer** voor :

- schade aan de voertuigen die gestald zijn in de installaties of op de parkings van de **verzekeringnemer**. De dekking wordt eveneens verleend voor schade aan voertuigen wanneer ze door aangestelden van de parking worden geparkeerd of verplaatst;
- diefstal of bedrieglijke toe-eigening van deze voertuigen.

2.7. Evenementen

De dekking omvat de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de **verzekerden** die is toe te schrijven aan de organisatie van plechtigheden, feesten of volksfeesten, met inbegrip van vuurwerk.

Deze dekking is niet verworven aan de privé-personen, rechtspersonen of natuurlijke personen, comités, rechtelijke of feitelijke verenigingen die dergelijke manifestaties organiseren met of zonder de goedkeuring van de bevoegde instanties, omdat uitsluitend de aansprakelijkheid van de **verzekerden** is gedekt.

2.8. Afstand van verhaal

De Maatschappij verklaart af te zien van elk verhaal tegen eender welke **derden**, telkens de **verzekeringnemer** zelf van dit verhaal heeft afgezien. Als tegenprestatie verbindt de **verzekeringnemer** zich ertoe om van deze **derden** een wederzijdse afstand van verhaal te verkrijgen.

Artikel 3 - FACULTATIEVE VERRUIMINGEN

In de dekking zijn niet begrepen maar na uitdrukkelijke overeenkomst kunnen worden gedekt :

3.1. Onderaannemers

- 3.1.1. De burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de **verzekerden** door toedoen van onderaannemers voor de werkzaamheden binnen de normale uitoefening van hun activiteiten in openbare dienst, voor zover het bedrag van de facturen dat overeenstemt met de door deze onderaannemers uitgevoerde werkzaamheden aangegeven is aan de Maatschappij.
- 3.1.2. De dekking wordt verleend binnen de perken van de wetsbepalingen over burgerrechtelijke aansprakelijkheid, zonder dat de Maatschappij tot ruimere vergoeding als gevolg van bijzondere verbintenissen gehouden kan zijn.

3.1.3. Niet gedekt is :

- schade ten gevolge van gehele of gedeeltelijke niet-uitvoering van contractuele verbintenissen, zoals te late uitvoering van een bestelling of een dienstverstrekking, kosten gemaakt om het slecht uitgevoerde werk over te doen of te verbeteren;
- schade die uitgesloten zou zijn als de onderaannemers de hoedanigheid van **verzekerden** hadden;
- de persoonlijke aansprakelijkheid van de onderaannemers.

3.2. Diefstal

De aansprakelijkheid van de **verzekeringsnemer** als aansteller in verband met :

- 3.2.1. diefstal of poging tot diefstal door een aangestelde in de uitoefening van zijn functie;
- 3.2.2. diefstal of poging tot diefstal in de hand gewerkt door de nalatigheid van een aangestelde in de uitoefening van zijn functie.

3.3. Vervoermiddelen

- 3.3.1. Schade door drijvend materieel en door zelfbewegende verkeers- of vervoermiddelen op de binnenvaart, alsook door de zaken die zij vervoeren of slepen.
- 3.3.2. Schade door spoorwegmaterieel en zelfbewegende verkeers- of vervoermiddelen per spoor, alsook door de zaken die zij vervoeren of slepen.

3.4. Installaties

- 3.4.1. De schade veroorzaakt door de installaties hierna wanneer zij buiten de omheining van het bedrijf aangebracht zijn: leidingen voor gas, stoom of ontvlambare en/of ontplofbare stoffen of gevaarlijke substanties, elektriciteitsleidingen, verbindingslijnen met de spoorweg, de buurtspoorweg of waterlopen, kabelbanen en dergelijke.
- 3.4.2. De schade veroorzaakt door de verstrekking van openbare diensten van economische aard zoals de water-, gas- en elektriciteitsdistributie.

3.5. Nucleair gevaar

Schade die rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit uit :

- wijziging van de atoomkern;
- radioactiviteit;
- voortbrenging van ioniserende stralingen van alle aard;
- uiting van de schadelijke eigenschappen van kernbrandstoffen of nucleaire substanties of radioactieve producten of afvalstoffen.

Artikel 4 - TOEVERTROUWDE GOEDEREN

In de dekking zijn niet begrepen maar kunnen worden gedekt mits uitdrukkelijke overeenkomst :

- 4.1. de schade veroorzaakt aan goederen die aan de **verzekerde** zijn toevertrouwd om eraan te werken;
- 4.2. de schade aan al dan niet toevertrouwde goederen die door de **verzekerden** ten tijde van het schadegeval als gereedschap werden gebruikt;
- 4.3. schade aan goederen waarvan de **verzekerden** huurder, gebruiker, bewaarnemer of houder zijn.

Deze uitbreiding omvat niet :

- diefstal, verduistering of verlies van de toevertrouwde goederen en van hun toebehoren;
- schade veroorzaakt door brand, vuur, water, ontploffing, rook en verbranding, die normaal in het kader van een brandpolis verzekeraar is;
- schade aan de goederen bestemd om door de **verzekeringnemer** te worden verkocht;
- schade aan de goederen tijdens het transport ervan;
- schade die wordt gedekt door een verzekering 'eigen schade' van de toevertrouwde goederen, met dien verstande dat het eventuele verhaal van deze verzekeraar gedekt blijft.

Zonder uitdrukkelijke overeenkomst wordt er echter toch dekking verleend voor schade aan :

- goederen waaraan op het ogenblik van het schadegeval niet wordt gewerkt, indien het gaat om werk uitgevoerd bij **derden**;
- materiaal dat door **derden** wordt meegebracht, wanneer ze werkzaamheden moeten uitvoeren in de lokalen van de **verzekeringnemer**, voor zover dit materiaal door de **verzekerden** niet wordt gebruikt als werktuig op het ogenblik van het schadegeval;
- voertuigen die door **derden** worden meegebracht om geladen en gelost te worden, evenals voertuigen van **derden** die in de installaties van de **verzekeringnemer** worden gestald, zelfs als die voertuigen door de **verzekerden** binnen of vlakbij genoemde installaties worden verplaatst.

Artikel 5 - VERZEKERINGSGBIED

De verzekering heeft betrekking op de activiteit van de **verzekeringnemer** in België en dekt de schade die ten gevolge van deze activiteit in de hele wereld gebeurt.

Artikel 6 - DEKKINGSTERMIJN

De dekking van deze overeenkomst is van toepassing op vorderingen die schriftelijk worden ingesteld tegen de **verzekerde** of de Maatschappij tijdens de geldigheidstermijn van de overeenkomst voor schade voorgevallen tijdens deze periode.

Ze geldt eveneens voor vorderingen die schriftelijk worden ingesteld tegen de **verzekerde** of de Maatschappij tijdens een periode van 36 maanden te rekenen vanaf de einddatum van de overeenkomst, en dit voor zover deze vorderingen tot vergoeding betrekking hebben op :

- schade die zich heeft voorgedaan tijdens de geldigheidstermijn van deze overeenkomst indien, bij het einde van deze overeenkomst, het risico niet door een andere verzekeraar is gedekt, ongeacht de verzekeringsvoorwaarden die door de nieuwe verzekeraar zijn vastgelegd;
- daden of feiten die aanleiding kunnen geven tot schade, die tijdens de geldigheidstermijn van deze overeenkomst hebben plaatsgevonden en aan de Maatschappij zijn aangegeven.

Er wordt gepreciseerd dat de verzekeringsvoorwaarden die op deze vorderingen van toepassing zijn, de voorwaarden zijn die op het laatste verzekeringsjaar van toepassing zijn.

Onder schadegeval wordt verstaan :

- de eis tot vergoeding die schriftelijk wordt geformuleerd ten overstaan van een **verzekerde** of de Maatschappij;
- of alle eisen tot vergoeding die betrekking hebben op hetzelfde schadeverwekkend feit.

De datum van het schadegeval is de datum waarop de **verzekerde** of desgevallend de Maatschappij een schriftelijke klacht of een dagvaarding heeft ontvangen, of de datum waarop de **verzekerde** feiten aan de Maatschappij heeft aangegeven die aanleiding kunnen geven tot vorderingen van **derden**. De oudste van deze data wordt in aanmerking genomen.

Artikel 7 - UITSLUITINGEN

Van dekking uitgesloten zijn :

- 7.1. Schade die opzettelijk veroorzaakt is door een **verzekerde**. Indien de schuldige **verzekerde** noch de Burgemeester, noch een schepen noch een leidinggevende aangestelde is, blijft de dekking toegekend aan de andere **verzekerden** dan de schuldige, onder voorbehoud van het verhaal dat de Maatschappij tegen deze laatste mag uitoefenen.
- 7.2. Schade veroorzaakt door :
 - 7.2.1. een zodanige tekortkoming aan de voorzichtigheids- of veiligheidsnormen, aan de wetten, regels of gebruiken eigen aan de verzekerde activiteit, dat de schadelijke gevolgen van die tekortkoming - volgens de mening van ieder die terzake normaal bevoegd is - bijna onvermijdelijk waren;
 - 7.2.2. de aanvaarding en de uitvoering van een werk of een aanneming, terwijl de **verzekerde** zich ervan bewust was dat hij klaarblijkelijk noch over de bekwaamheid of de vereiste techniek, noch over de passende materiële of menselijke middelen beschikte om dat werk uit te voeren met inachtneming van zijn verbintenissen en toereikende voorwaarden inzake veiligheid voor derden;

- 7.2.3. de keuze van aangestelden die duidelijk ongeschikt zijn voor het uit te voeren werk;
- 7.2.4. dronkenschap, staat van alcoholintoxicatie of een gelijksoortige toestand veroorzaakt door het gebruik van andere producten dan alcoholhoudende drank.

Als de oorzaak van de uitsluiting die hierboven wordt beschreven in de punten 7.2.1 tot 7.2.4, noch te wijten is aan de Burgemeester, noch aan een van de schepenen, noch aan een van de leidinggevende aangestelden, en zich zonder medeweten van de voormelde personen voorgedaan heeft, blijft de dekking verworven aan de **verzekerden** die niet in fout zijn. De Maatschappij behoudt in dit geval een recht van verhaal op degene die de fout heeft begaan.

- 7.3. De schade die zich heeft voorgedaan tijdens school- of buitenschoolse activiteiten en die te wijten is aan de onderwijzende of toezichhoudende personeelsleden en/of aan de leerlingen van de onderwijsinstellingen van de Stad of van de Gemeente.
- 7.4. De schade die voortvloeit uit bouw- of verbouwingswerken aan gebouwen, alsook de schade te wijten aan alle stabiliteits- en weerstandsberekeningen, de opstelling van plannen, lastenboeken en andere technische documenten met betrekking tot de uitvoering van de werken.
- 7.5. De tienjarige aansprakelijkheid van de architecten, raadgevende ingenieurs, studiebureaus en aannemers voortvloeiend uit de artikelen 1792 tot 1796 en 2270 van het burgerlijk wetboek, of iedere soortgelijke bepaling van buitenlands recht.
- 7.6. De **zaakschade** veroorzaakt aan de aangrenzende bebouwde onroerende goederen door het leggen van rioleringen.
- 7.7. • De burgerlijke aansprakelijkheid voortvloeiend uit elke procedure gebaseerd op of het gevolg van elk geschil betreffende tewerkstelling zoals het onrechtmatig ontslag, de rechtstreekse of onrechtstreekse discriminatie, het pesten en geweld op het werk, ongewenste intimiteiten, lasterlijke uitlatingen, vernederingen, de schending van het privé-leven van een aangestelde, het onrechtmatig weigeren van werk, van een aanstelling of van een benoeming, de onrechtmatige toepassing van een disciplinaire maatregel of elk rechtsmisbruik met betrekking tot tewerkstelling;
- De burgerlijke aansprakelijkheid gebaseerd op of het gevolg van elk geschil met betrekking tot toepassing van de wetgeving op de overheidsopdrachten.
- 7.8. Schade ten gevolge van financiële transacties, misbruik van vertrouwen, ontrouw in het beheer, verduistering of alle dergelijke handelingen, alsook aantasting van intellectuele rechten zoals uitvindingsoctrooien, handelsmerken, tekeningen of modellen en auteursrechten.
- 7.9. Schade veroorzaakt door verkeers- of vervoermiddelen van de zee- of luchtvaart, alsook door de goederen die zij vervoeren of slepen.
- 7.10. Schade veroorzaakt door spoorwegvoertuigen op rails die toegankelijk zijn voor het publiek.
- 7.11. Schade veroorzaakt door andere motorrijtuigen dan de niet ingeschreven heftrucks, in de gevallen van aansprakelijkheid als beoogd door de Belgische of buitenlandse wetgeving op de verplichte verzekering van motorrijtuigen.
- 7.12. Schade ten gevolge van gehele of gedeeltelijke niet-uitvoering van contractuele verbintenissen zoals te late uitvoering van een contract of dienstverstrekking, kosten gemaakt om het slecht uitgevoerde werk over te doen of te verbeteren.

- 7.13. Gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, schadevergoeding die als strafmaatregel of afschrikmiddel wordt toegepast (zoals "punitive damages" of "exemplary damages" in sommige buitenlandse rechtssystemen), alsmede de gerechtskosten van strafvervolgning.
- 7.14. De dwangsommen, verwijlrente en andere boetebedingen.
- 7.15. Schade ten gevolge van oorlog, staking, lock-out, oproer, terrorisme of sabotage, alle gewelddaden met collectieve drijfveer, al dan niet gepaard gaand met opstand tegen het gezag.
- 7.16. Schade ten gevolge van de aanwezigheid of de verspreiding van asbest, asbestvezels of producten die asbest bevatten, voor zover deze schade voortvloeit uit de schadelijke eigenschappen van asbest.
- 7.17. Andere dan **letselschade** die haar oorsprong vindt in het bezit of gebruik van springstoffen.
- 7.18. De schade waarvan de herstelling valt binnen het toepassingsveld van de wetgeving betreffende de burgerrechtelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie (Verdrag van Parijs van 29 juli 1960 en de wet van 22 juli 1985), of van iedere andere wettelijke bepaling die deze wetgeving zou aanvullen, wijzigen of vervangen.
- 7.19. De overeenkomst dekt geen aansprakelijkheid zonder fout en meer bepaald :
- krachtens de wet van 30 juli 1979 betreffende de voorkoming van brand en ontploffing, en de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in dezelfde omstandigheden;
 - krachtens enige andere wetgeving of reglementering daterend van na 1 maart 1992;
 - krachtens de bepalingen van het decreet van maand X jaar IV.

Artikel 8 - VERZEKERINGSSOMMEN EN VERBINTENISGRENZEN

- 8.1. De Maatschappij verleent haar dekking per schadegeval zowel voor de hoofdsom als voor de kosten en intrest boven de eventuele door de **verzekeringnemer** gedragen eigen risico's die van toepassing zijn op het hoofdbedrag, de intrest en de kosten.
- 8.2. Voor de in hoofdsom verschuldigde vergoeding, kent de Maatschappij haar dekking toe tot de in de bijzondere voorwaarden bepaalde sommen.
- 8.3. Wanneer de **verzekerde** zelf de schade herstelt, is de tegemoetkoming van de Maatschappij beperkt tot de kostprijs van het arbeidsloon en van de leveringen voor de herstelling.
- 8.4. Alle klachten die zijn toe te schrijven aan hetzelfde schadeverwekkend feit worden als één zelfde schadegeval beschouwd. Als de Maatschappij haar verbintenis per verzekeringsjaar heeft begrensd, wordt onder die term verstaan de periode tussen twee jaarlijkse vervaldagen van de overeenkomst.

TITEL II - ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN

VERZEKERD RISICO

Artikel 9 - MEDEDELING VAN HET RISICO

De **verzekeringnemer** is verplicht bij het sluiten van de overeenkomst alle hem bekende omstandigheden nauwkeurig mee te delen die hij redelijkerwijs moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door de Maatschappij, zoals, bijvoorbeeld, de deelname aan een tijdelijke vennootschap.

De verzekering is dus ten aanzien van de **verzekeringnemer** begrensd tot het risico dat beschreven staat in de overeenkomst of in haar bijvoegsels, op basis van gezegde mededeling.

- 9.1. Wanneer de Maatschappij vaststelt dat er gegevens onopzettelijk zijn verzwegen of onopzettelijk onjuist zijn meegedeeld, stelt zij binnen de termijn van een maand te rekenen van de dag waarop zij er kennis van heeft gekregen, voor de overeenkomst te wijzigen met uitwerking op de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het verzwijgen of van het onjuist meedelen.

Indien de Maatschappij het bewijs levert dat zij het risico nooit zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen dezelfde termijn.

Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst wordt geweigerd door de **verzekeringnemer** of indien, na het verstrijken van de termijn van een maand te rekenen van de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet aanvaard wordt, kan de Maatschappij de overeenkomst opzeggen binnen 15 dagen.

Als de Maatschappij de overeenkomst niet heeft opgezegd noch een wijziging heeft voorgesteld binnen de hierboven bepaalde termijnen, kan zij zich nadien niet meer beroepen op feiten die haar bekend waren.

- 9.2. Indien zich een schade voordoet voordat de wijziging van de overeenkomst of de opzegging van kracht is geworden, en het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens niet aan de **verzekeringnemer** kan worden verweten, is de Maatschappij tot de overeengekomen prestatie gehouden.

- 9.3. Indien zich een schade voordoet voordat de wijziging van de overeenkomst of de opzegging van kracht is geworden, en het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens aan de **verzekeringnemer** kan worden verweten, is de Maatschappij slechts tot prestatie gehouden op basis van de verhouding tussen de betaalde premie en de premie die de **verzekeringnemer** zou hebben moeten betalen, indien hij het risico naar behoren had meegedeeld.

Indien de Maatschappij echter bij een schade het bewijs levert dat zij het risico, waarvan de ware aard door de schade aan het licht komt, in geen geval zou hebben verzekerd, wordt haar prestatie beperkt tot het betalen van een bedrag dat gelijk is aan alle betaalde premies.

- 9.4. Wanneer de Maatschappij vaststelt dat gegevens opzettelijk werden verzwegen of opzettelijk onjuist werden meegedeeld, waardoor zij misleid werd bij de beoordeling van het risico, is de overeenkomst nietig.

De premies die vervallen zijn tot op het ogenblik waarop de Maatschappij kennis heeft gekregen van het opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens, komen haar toe.

Artikel 10 - VERMINDERING VAN HET RISICO

Wanneer tijdens de uitvoering van de verzekeringsovereenkomst het risico dat de schade zich voordoet, aanzienlijk en blijvend verminderd is en wel zo dat de Maatschappij, indien die vermindering bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, op andere voorwaarden zou hebben verzekerd, is zij verplicht een overeenkomstige vermindering van de premie toe te staan vanaf de dag waarop zij van de vermindering van het risico kennis heeft gekregen.

Als de Maatschappij en de **verzekeringnemer** het over de nieuwe premie niet eens worden binnen een maand na de aanvraag tot vermindering door de **verzekeringnemer**, kan deze laatste de overeenkomst opzeggen.

Artikel 11 - VERZWARING VAN HET RISICO

11.1. De **verzekeringnemer** heeft de verplichting in de loop van de overeenkomst, onder dezelfde voorwaarden als bij het sluiten van de overeenkomst, de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden aan te geven die van aard zijn om een aanmerkelijke en blijvende verzwaring van het risico, dat de schade zich voordoet, te bewerkstelligen.

Wanneer tijdens de uitvoering van de verzekeringsovereenkomst het risico dat de schade zich voordoet, zo verzwart is dat de Maatschappij, indien die verzwaring bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, op andere voorwaarden zou hebben verzekerd, moet zij binnen een termijn van een maand te rekenen van de dag waarop zij van de verzwaring kennis heeft gekregen, de wijziging van de overeenkomst voorstellen met terugwerkende kracht tot de dag van de verzwaring.

Indien de Maatschappij het bewijs levert dat zij het verzwarte risico in geen geval zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen dezelfde termijn.

Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst wordt geweigerd door de **verzekeringnemer** of indien, bij het verstrijken van een maand te rekenen van de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet wordt aanvaard, kan de Maatschappij de overeenkomst opzeggen binnen 15 dagen.

Indien de Maatschappij de overeenkomst niet heeft opgezegd noch een wijziging heeft voorgesteld binnen de hierboven bepaalde termijn, kan zij zich later niet meer beroepen op de verzwaring van het risico.

11.2. Indien zich een schade voordoet voordat de wijziging van de overeenkomst of de opzegging van kracht is geworden en terwijl de **verzekeringnemer** de in artikel 11.1. bedoelde meldingsplicht heeft vervuld, is de Maatschappij tot de overeengekomen prestatie gehouden.

11.3. Indien zich een schade voordoet en de **verzekeringnemer** de in artikel 11.1. bedoelde verplichting niet heeft vervuld :

- is de Maatschappij ertoe gehouden de overeengekomen prestatie te leveren, wanneer het ontbreken van de kennisgeving aan de **verzekeringnemer** niet kan worden verweten;
- is de Maatschappij er slechts toe gehouden haar prestatie te leveren naar de verhouding tussen de betaalde premie en de premie die de **verzekeringnemer** had moeten betalen, indien de verzwaring in aanmerking was genomen, wanneer het ontbreken van de kennisgeving aan de **verzekeringnemer** kan worden verweten.

Zo de Maatschappij evenwel het bewijs aanbrengt dat zij het verzwaarde risico in geen geval zou hebben verzekerd, dan is haar prestatie bij schade beperkt tot de terugbetaling van alle betaalde premies.

- 11.4. Als de **verzekeringnemer** met bedrieglijk opzet gehandeld heeft, kan de Maatschappij haar dekking weigeren.

De premies die zijn vervallen tot op het ogenblik waarop de Maatschappij van het bedrog kennis heeft gekregen, komen haar toe als schadevergoeding.

PREMIE

Artikel 12 - BETALING

De premies zijn haalschuld. Zij zijn betaalbaar tegen aanbieding van de premiestaat of bij ontvangst van een vervalddagbericht. Wanneer de premie niet rechtstreeks aan de Maatschappij wordt betaald, is de premiebetaling bevrijdend wanneer ze gedaan wordt aan de verzekeringsproducent die houder is van de door de Maatschappij opgestelde premiestaat of die bij het sluiten of bij de uitvoering van de overeenkomst bemiddeld heeft.

De jaarpremie kan niet kleiner zijn dan de som van de in de bijzondere voorwaarden vermelde minima.

Alle huidige en toekomstige kosten, lasten en heffingen uit hoofde van deze overeenkomst zijn ten laste van de **verzekeringnemer**.

Artikel 13 - BEREKENINGSWIJZE

De premies kunnen zijn :

- 13.1. forfaitair, dat wil zeggen vastgesteld bij de afsluiting van de overeenkomst en vooruit te betalen op de in de bijzondere voorwaarden vermelde vervalddag;
- 13.2. achteraf te betalen op basis van de in de bijzondere voorwaarden vermelde gegevens.

In dit geval geldt het volgende :

- 13.2.1. de **verzekeringnemer** stort ter uitvoering van het bepaalde in de bijzondere voorwaarden, een voorschot dat vooruit te betalen is per jaar of in halfjaarlijkse of driemaandelijke gedeelten in mindering van de na afloop van het boekjaar berekende definitieve premie; bij afsluiting van de overeenkomst is het bedrag van het voorschot gelijk aan het geraamde bedrag van de eerste jaarpremie; vervolgens wordt het naargelang de afrekeningen worden opgemaakt, afgestemd op het bedrag van de laatste vervallen definitieve premie.

13.2.2. Op het einde van elke overeengekomen periode :

- bezorgt de **verzekeringnemer** of zijn lasthebber aan de Maatschappij de inlichtingen die nodig zijn voor de berekening van de premie door het aangifteformulier dat zij hem daartoe heeft toegestuurd, binnen 15 dagen ingevuld terug te zenden;
- maakt de Maatschappij de afrekening op onder aftrek van de eventuele voorschotten;
- leidt het niet-teruzenden van het aangifteformulier dat nodig is voor de premieberekening, binnen 15 dagen na de toezending van de aangetekende herinnering van de Maatschappij, tot de opmaak van een ambtshalve afrekening op basis van de cijfers uit de vorige aangifte of, als het om een eerste afrekening gaat, de cijfers die werden meegedeeld bij de contractsluiting, in beide gevallen verhoogd met 50 %.

Deze ambtshalve afrekening zal geschieden onverminderd het recht van de Maatschappij om de aangifte te eisen of betaling te vorderen op basis van de werkelijke bezoldigingen ten einde de rekening van de **verzekeringnemer** in orde te brengen.

13.2.3. Wordt de premie of een deel ervan op de bezoldigingen berekend, dan bestaat het aan te geven cijfer uit het bedrag van de brutobezoldigingen die aan de door de **verzekeringnemer** tewerkgestelde personen toegekend zijn en bovendien, ingeval derden personeel aan de **verzekeringnemer** hebben geleend, uit het bedrag van de aan dit personeel toegekende bruto-bezoldigingen.

Het bedrag van de facturen van de onderaannemers in verband met het arbeidsloon wordt voor 75 % aan de bezoldigingen toegevoegd.

Onder bezoldiging moet worden verstaan de som van alle voordelen in geld en in natura die het personeel geniet krachtens contracten die het met de **verzekeringnemer** of, eventueel, met derden binden: lonen, wedden, vakantiegeld, gratificaties, winstaandelen, commissies, fooien, kost, inwoning, verwarming, verlichting, betaalde feestdagen, enz.

De bedragen die als vakantiegeld of aanvullende vakantietoelage aan de arbeiders worden toegekend, alsook alle sommen die loon vormen maar niet rechtstreeks door de **verzekeringnemer** worden betaald, zoals getrouwheidspremies, moeten evenwel niet op het formulier worden vermeld : de Maatschappij vervangt ze door een op basis van de aangegeven lonen bepaald bedrag dat overeenstemt met deze sommen of een deel ervan.

Artikel 14 - INGANG VAN DE DEKKING

De dekking gaat pas in op de data en uren die vastgesteld zijn in de bijzondere voorwaarden en bij ontstentenis om 0 uur en na betaling van :

- hetzij de eerste premie als deze forfaitair is;
- hetzij het eerste voorschot als de premie achteraf te betalen is.

Artikel 15 - NIET-BETALING VAN DE PREMIE

- 15.1. Niet-betaling van een premie op de vervaldag geeft aanleiding tot schorsing van de dekking of tot opzegging van de overeenkomst, na ingebrekestelling van de **verzekeringnemer**.
- 15.2. De ingebrekestelling gebeurt ofwel bij deurwaardersexploot ofwel bij een ter post aangetekende brief. Zij bevat een aanmaning tot betaling van de premie binnen een termijn van 15 dagen te rekenen van de dag volgend op de betekening of op de afgifte van de aangetekende brief ter post.
- 15.3. De schorsing of de opzegging hebben pas uitwerking na verstrijking van de termijn van 15 dagen vermeld in artikel 15.2.
- 15.4. De toezending van de aangetekende herinnering maakt verwijlntrest eisbaar, rechtens en zonder ingebrekestelling lopende vanaf de 31ste dag na de datum waarop de premiestaat opgemaakt werd.
De verwijlntrest wordt berekend tegen de wettelijke rentevoet.
- 15.5. Als de dekking geschorst is, maakt de betaling door de **verzekeringnemer** van de vervallen premies, eventueel verhoogd met de intrest, een einde aan die schorsing.
- Wanneer de Maatschappij haar verplichting tot dekking heeft geschorst, kan zij de overeenkomst opzeggen als zij haar die mogelijkheid heeft voorbehouden in de ingebrekestelling die aan de **verzekeringnemer** is gezonden.
- In dat geval gaat de opzegging in bij de verstrijking van een termijn van 15 dagen te rekenen van de eerste dag van de schorsing.
- Als de Maatschappij zich de mogelijkheid tot het opzeggen van de overeenkomst niet heeft voorbehouden in de ingebrekestelling, kan de opzegging alleen gebeuren na een nieuwe aanmaning die moet zijn gedaan overeenkomstig punt 15.2. hierboven.
- 15.6. De schorsing van de dekking doet geen afbreuk aan het recht van de Maatschappij om de premies te vorderen die later zullen vervallen, op voorwaarde dat de **verzekeringnemer** in gebreke is gesteld overeenkomstig artikel 15.2.
- Het recht van de Maatschappij is evenwel beperkt tot de premies betreffende twee opeenvolgende jaren.

Artikel 16 - CONTROLE

De Maatschappij behoudt zich het recht voor de verklaringen van de **verzekeringnemer** na te gaan. Daartoe moeten de boekhouding of andere bewijsstukken die tot het nagaan van deze verklaringen kunnen dienen, ter beschikking van de Maatschappij of haar afgevaardigden worden gesteld.

Artikel 17 - HERZIENING

Indien de Maatschappij haar tarief wijzigt, heeft zij het recht om deze tariefwijziging toe te passen op deze overeenkomst vanaf de volgende jaarlijkse premievervaldag.

Als de **verzekeringnemer** minstens vier maanden vóór de jaarlijkse vervaldag op de hoogte is gebracht van de wijziging, heeft hij het recht de overeenkomst minstens drie maanden vóór deze vervaldag op te zeggen. De overeenkomst komt daardoor op deze vervaldag ten einde.

Als de **verzekeringnemer** minder dan vier maanden vóór de jaarlijkse vervaldag op de hoogte wordt gebracht van de wijziging, heeft hij het recht de overeenkomst op te zeggen binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de verzending van de kennisgeving van de wijziging. De overeenkomst eindigt daardoor bij afloop van een termijn van één maand, te rekenen vanaf de dag na de betekening of na de datum van het ontvangstbewijs of, bij een aangetekende brief, te rekenen van de dag na het ter post afgeven van deze aangetekende brief, maar ten vroegste op de datum van de jaarlijkse vervaldag.

De mogelijkheid van opzegging voorzien in de tweede en derde alinea bestaat niet wanneer de tariefverhoging voortvloeit uit een wettelijke of reglementaire bepaling.

DUUR EN OPZEGGING VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 18 - DUUR

De overeenkomst wordt afgesloten voor de in de bijzondere voorwaarden vastgestelde duur. Er wordt vermeld dat de verzekering Rechtsbijstand voor de duur van een jaar wordt afgesloten. Tenzij een van de partijen zich ertegen verzet bij een ter post aangetekende brief, bij deurwaardersexploot of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs ten minste drie maanden voor de verstrijking van de overeenkomst, wordt deze laatste stilzwijgend hernieuwd voor periodes gelijk aan de eerste, jaargedeelten uitgesloten.

Artikel 19 - OPZEGGING

19.1. Elke betekening van opzegging gebeurt hetzij bij een ter post aangetekende brief, hetzij bij deurwaardersexploot, hetzij door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

Behoudens andersluidende bepaling in de overeenkomst, heeft de opzegging pas uitwerking na verloop van een maand te rekenen van de dag na die waarop de aangetekende brief ter post is afgegeven, van de betekening of van de datum van het ontvangstbewijs.

19.2. Wanneer de overeenkomst opgezegd wordt, worden de betaalde premies betreffende de verzekeringsperiode na de uitwerkingsdatum van de opzegging terugbetaald binnen 15 dagen te rekenen van de uitwerking van de opzegging.

Bij gedeeltelijke opzegging of bij enige andere vermindering van de verzekeringsprestaties, wordt deze bepaling slechts toegepast op het gedeelte van de premies dat met die vermindering overeenstemt en in de mate van die vermindering.

19.3. De **verzekeringnemer** kan de overeenkomst opzeggen :

- 19.3.1. bij vermindering van het risico onder de voorwaarden bepaald in artikel 10;
- 19.3.2. bij tariefverhoging onder de voorwaarden bepaald in artikel 17.

19.4. De Maatschappij mag de overeenkomst opzeggen :

- 19.4.1. na het overkomen van een schadegeval, uiterlijk een maand na de betaling of weigering tot betaling van de vergoeding;
- 19.4.2. in geval van onopzettelijk verzwijgen of onjuist meedelen van gegevens over het risico bij de afsluiting van de overeenkomst onder de voorwaarden bepaald in artikel 9;
- 19.4.3. in geval van een aanmerkelijke en blijvende verzwaring van het risico van voorvallen van de verzekerde gebeurtenis onder de voorwaarden bepaald in artikel 11;
- 19.4.4. wanneer de **verzekeringnemer** in gebreke blijft bij de betaling van premies, bijpremies of bijkomende kosten overeenkomstig artikel 15;
- 19.4.5. in geval van niet-terugzending van het aangifteformulier dat nodig is voor de berekening van de premie of bij niet-betaling op basis van de werkelijke lonen zoals bepaald in artikel 13.2.2.;
- 19.4.6. in geval van weigering van de **verzekeringnemer** om de door de Maatschappij noodzakelijk geachte maatregelen ter preventie van schadegevallen te nemen;
- 19.4.7. in geval van wijziging aan het Belgische of buitenlandse recht die de omvang van de dekking kan beïnvloeden.

SCHADEGEVALLEN

Artikel 20 - VERPLICHTINGEN VAN DE VERZEKERDE

- 20.1. De **verzekerde** moet elk schadegeval zo spoedig mogelijk en uiterlijk 8 dagen na de feiten bij de Maatschappij aangeven.
- 20.2. De **verzekerde** moet zonder verwijl aan de Maatschappij alle nuttige inlichtingen verstrekken en op de vragen antwoorden die hem worden gesteld teneinde de omstandigheden en de omvang van de schade te kunnen vaststellen.
- 20.3. De **verzekerde** moet alle redelijke maatregelen nemen om de gevolgen van het schadegeval te voorkomen en te beperken.

- 20.4. Indien de **verzekerde** één van de verplichtingen hem opgelegd door de artikelen 20.1. tot 20.3. niet nakomt en er daardoor een nadeel ontstaat voor de Maatschappij, kan deze aanspraak maken op een vermindering van haar prestatie ten belope van het door haar geleden nadeel.

De Maatschappij kan haar dekking weigeren indien de **verzekerde** de bedoelde verplichtingen met bedrieglijk opzet niet is nagekomen.

Wanneer de **verzekeringnemer** of de **verzekerde** een van de verplichtingen ontstaan door het schadegeval, niet is nagekomen met de bedoeling de Maatschappij te misleiden en deze de overeenkomst opzegt, wordt de opzegging van kracht bij de betekening ervan.

- 20.5. Alle gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken betreffende een schadegeval moeten onmiddellijk na de kennisgeving, de betekening of de terhandstelling aan de **verzekerde**, overgezonden worden aan de Maatschappij, bij verzuim waarvan de **verzekerde** de Maatschappij moet vergoeden voor de schade die zij geleden heeft.

- 20.6. De **verzekerde** moet verschijnen op de terechtzittingen en zich onderwerpen aan de door de rechtbank bevolen onderzoeksmaatregelen.

Als de **verzekerde** uit nalatigheid niet verschijnt of zich niet onderwerpt aan een door de rechtbank bevolen onderzoeksmaatregel, moet hij de schade die de Maatschappij daardoor heeft geleden, vergoeden.

- 20.7. De **verzekerde** moet zich onthouden van elke erkenning van aansprakelijkheid, van elke dading, van elke betaling of belofte van betaling.

Het erkennen van een feit of het verstrekken van eerste geldelijke of medische hulp door de **verzekerde** kunnen geen grond opleveren tot weigering van de dekking.

De vergoeding of de belofte tot vergoeding van de benadeelde door de **verzekerde**, zonder de toestemming van de Maatschappij, kan tegen deze laatste niet worden ingeroepen.

Artikel 21 - LEIDING VAN HET GESCHIL

Vanaf het ogenblik waarop de dekking van de Maatschappij verschuldigd is en voor zover er een beroep op wordt gedaan, is deze laatste verplicht het voor de **verzekerde** op te nemen binnen de perken van de dekking.

Wat betreft de burgerlijke belangen en voor zover de belangen van de Maatschappij en van de **verzekerde** samenvallen, heeft de Maatschappij het recht om in de plaats van de **verzekerde** de vordering van de benadeelde te bestrijden. Zij kan deze laatste schadeloosstellen indien nodig.

Deze interventies van de Maatschappij houden geen erkenning van aansprakelijkheid van de **verzekerde** in en mogen hem geen nadeel berokkenen.

Artikel 22 - PREVENTIE EN CONTROLE

De **verzekeringnemer** is ertoe gehouden de deskundigen en inspecteurs die door de Maatschappij belast zijn met een onderzoek naar de maatregelen ter preventie van schadegevallen en naar de oorzaken en omstandigheden ervan, tot zijn lokalen toe te laten. Op straffe van verval van rechten, moet de **verzekeringnemer** alle door de Maatschappij opgelegde maatregelen ter preventie van schadegevallen nemen.

Artikel 23 - INDEPLAATSSTELLING

De Maatschappij treedt in de rechten en vorderingen van de **verzekerde** tegen de voor de schade aansprakelijke derden, ten belope van het bedrag van de uitgekeerde vergoeding.

Indien de indeplaatsstelling door toedoen van de **verzekerde** geen uitwerking meer kan hebben ten gunste van de Maatschappij, kan deze van hem de teruggave van de gestorte vergoeding vorderen naar verhouding van de geleden schade.

Artikel 24 - KOSTEN EN INTREST

De **reddingskosten**, de intrest betreffende de in hoofdsom verschuldigde vergoeding en de kosten betreffende de burgerlijke rechtsvorderingen alsook de honoraria en de kosten van advocaten en experts zijn integraal ten laste van de Maatschappij, voor zover het totaal ervan en dat van de vergoeding in hoofdsom per **verzekeringnemer** en per schadegeval de totale verzekerde som niet overschrijden.

Boven de totale verzekerde som zijn de **reddingskosten** enerzijds en de intrest, kosten en honoraria anderzijds begrensd tot :

- 572.877 EUR wanneer de totale verzekerde som ten hoogste 2.864.383 EUR bedraagt;
- 572.877 EUR + 20% van het deel van de totale verzekerde som tussen 2.864.383 en 14.321.914 EUR;
- 2.864.383 EUR + 10% van het deel van de totale verzekerde som boven 14.321.914 EUR, met een maximum van 11.457.532 EUR.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van januari 2001, zijnde 131,46 (basis 1988 = 100).

De in het eerste lid bedoelde kosten en intrest zijn ten laste van de Maatschappij voor zover zij uitsluitend betrekking hebben op prestaties die door deze overeenkomst worden verzekerd. De Maatschappij is bijgevolg niet gehouden tot kosten en intrest die betrekking hebben op niet-verzekerde prestaties.

Ze zijn door de Maatschappij slechts verschuldigd naar verhouding van haar verbintenis. De verhouding van de respectieve verbintenissen van de Maatschappij en de **verzekerde** in verband met een schadegeval dat aanleiding kan geven tot toepassing van deze overeenkomst, wordt bepaald door het percentage van ieders aandeel in het geraamde totale bedrag dat op het spel staat.

Wat de **reddingskosten** betreft, verbindt de **verzekerde** zich ertoe de Maatschappij zo spoedig mogelijk op de hoogte te brengen van de door hem genomen maatregelen.

Voor zover als nodig wordt aangestipt dat wel ten laste van de **verzekerde** blijven, de kosten die voortvloeien uit maatregelen om een schadegeval te voorkomen zonder dat er nakend gevaar is of wanneer het nakende gevaar is afgewend.

Als de vereiste spoed en het nakende gevaar te wijten zijn aan het feit dat de **verzekerde** nagelaten heeft om op tijd de normale voorkomingsmaatregelen te nemen, zullen de aldus gemaakte kosten niet worden beschouwd als reddingskosten ten laste van de Maatschappij.

Artikel 25 - VARIA

- 25.1. De overeenkomst wordt beheerst door de Belgische wet.
- 25.2. Elk probleem in verband met de overeenkomst kan door de **verzekeringnemer** aan de Maatschappij worden voorgelegd via zijn gebruikelijke verzekeringstussenpersonen. Indien de **verzekeringnemer** vindt dat hij niet de passende oplossing heeft verkregen, kan hij zich richten tot de Ombudsdienst Verzekeringen, de Meeûsplantsoen 35 te 1000 Brussel (fax 02 547 59 75, e-mail: info@ombudsman.as), onverminderd de mogelijkheid om het gerecht in te schakelen.

TITEL III - RECHTSBIJSTAND

Als het in de bijzondere voorwaarden wordt vermeld, verleent de Maatschappij een dekking Rechtsbijstand.

De Maatschappij vertrouwt het schadebeheer voor rechtsbijstand toe aan de verenigde verzekerden afgekort **LAR**, zelfstandige onderneming, gespecialiseerd in rechtsbijstand en sedert 1935 actief in België.

Bijgevolg, moeten de schadeaangiften in rechtsbijstand gericht worden aan **LAR**, PB nr 12 B-1170 Watermaal-Bosvoorde – 1.

Artikel 1 - VOORWERP VAN DE DEKking

A. STRAFRECHTELIJKE VERDEDIGING

1.1. De Maatschappij staat in voor de strafrechtelijke verdediging van een verzekerde wanneer hij, naar aanleiding van een door de Burgerrechtelijke aansprakelijkheidsverzekering gedekt schadegeval, wordt vervolgd wegens :

- overtreding van de wetten en de reglementen;
- onvrijwillige doding of verwondingen.

B. BURGERRECHTELIJK VERHAAL

1.2. De Maatschappij neemt eveneens, in der minne of in het kader van een gerechtelijke procedure, verhaal op een derde die extracontractueel aansprakelijk wordt gesteld, om de vergoeding te verkrijgen van :

- **letselschade** opgelopen door een verzekerde tijdens zijn bezigheden in openbare diensten;
- **zaakschade** veroorzaakt aan de goederen aangewend voor de behoeften van de openbare dienst, alsook eruit voortvloeiende **onstoffelijke schade** en die de verzekerde activiteit van de onderneming treft.

De Maatschappij zal echter verhaal nemen om de vergoeding te verkrijgen van **onstoffelijke schade** die niet het gevolg is van op voorwaarde dat ze door een abnormale, onopzettelijke en onvoorzienbare gebeurtenis werd veroorzaakt en zich heeft voorgedaan tijdens de verzekerde activiteiten.

1.3. Bij schade veroorzaakt of geleden door vaste of mobiele bouwplaats- of hijstoestellen (in het bijzonder kranen, bulldozers, graafmachines, vorkheftrucks) die gedekt wordt door de Burgerrechtelijke Aansprakelijkheidsverzekering, is onze dekking verworven, met uitsluiting van de schadegevallen waarbij deze toestellen betrokken zijn als motorrijtuigen beoogd door de Belgische of buitenlandse wetgeving op de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van motorrijtuigen.

De schade veroorzaakt of geleden door toestellen die niet moeten worden ingeschreven, is daarentegen wel gedekt, zowel voor het zogenaamd “bedrijfsrisico” van het toestel als voor het zogenaamd “verkeersrisico” van het motorrijtuig

C. BURGERLIJKE VERDEDIGING

1.4. In afwijking van artikel 7.7 van titel I van deze algemene voorwaarden, strekt de waarborg zich binnen de grenzen vermeld in de bijzondere voorwaarden, uit tot de burgerlijke verdedigingskosten gemaakt door voor de verzekerden in hun hoedanigheid van verweerder in elk procedure gebaseerd op of het gevolg van :

- elk geschil betreffende tewerkstelling
- elk geschil met betrekking tot de toepassing van de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Er wordt voor zover nodig nader bepaald dat uitgesloten blijft van deze waarborguitbreiding, de schadevergoedingen, geldboeten, vertragingsvergoedingen en andere strafbedingen die ten lasten van de verzekerden worden gelegd in het kader van voornoemde procedures, uitgesloten blijven.

Wordt beschouwd als een en hetzelfde schadegeval en geeft slechts één keer aanleiding tot de toepassing van de waarborg, het geheel van procedures gebaseerd op eenzelfde schadeverwekkend feit.

Artikel 2 - VERZEKERDEN

- A. Hebben de hoedanigheid van verzekerde in het kader van deze waarborg, de personen die als verzekerde aangeduid zijn in de verzekeringen van Titel I en IV van deze overeenkomst.
- B. Wanneer verschillende verzekerden betrokken zijn bij eenzelfde schadegeval, moet de verzekeringnemer aan de Maatschappij meedelen welke prioriteiten moeten worden toegekend aan elk ervan, tot uitputting van de verzekerde bedragen.

Artikel 3 - VERZEKERINGSSOMMEN

In het kader van de artikels 1.1., 1.2. en 1.3. verleent de Maatschappij haar dekking per schadegeval tot de in de bijzondere voorwaarden vermelde bedragen.

Niet ten laste van de Maatschappij zijn de opsporingskosten van de aansprakelijke derde, de schikkingen met het Openbaar Ministerie, de gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, alsook de gerechtskosten voor strafzaken.

Artikel 4 - VRIJE KEUZE VAN EXPERT

De verzekerde is vrij de expert te kiezen in geval van een expertise in België. Deze expert moet worden gekozen onder hen die gevestigd zijn in de provincie waarin de expertise moet worden verricht en de verzekerde verbindt zich ertoe diens naam aan de Maatschappij mee te delen.

Als de verzekerde erom vraagt, kan de Maatschappij hem bij die keuze adviseren.

Artikel 5 - VRIJE KEUZE VAN ADVOCAAT

De verzekerde is vrij een advocaat te kiezen of, in de mate waarin de op de procedure toepasselijke wet het toelaat, enige andere persoon met de vereiste kwalificaties om zijn belangen te verdedigen :

1. in geval van strafrechtelijke vervolging;
2. wanneer, nadat een verhaal niet in der minne kon worden opgelost, er een gerechtelijke of administratieve procedure moet worden ingesteld;
3. telkens als er een belangenconflict rijst tussen de verzekerde en de Maatschappij; in dat geval verzoekt deze laatste de verzekerde gebruik te maken van zijn vrije keuze.

De vrije keuze van de verzekerde geldt zelfs voor procedures in het buitenland.
Als de verzekerde erom vraagt, kan de Maatschappij hem in zijn keuze adviseren.

Om de tenlasteneming van de kosten en erelonen te genieten, verbindt de verzekerde zich ertoe - behoudens gerechtvaardigde spoed - de naam van zijn advocaat aan de Maatschappij mee te delen en haar op de hoogte te houden van de instelling en het verloop van bovengenoemde procedure.
De verzekerde heeft de leiding van het geding.

Indien de verzekerde beslist van advocaat te veranderen in de loop van het geding neemt de Maatschappij slechts de kosten en erelonen ten laste die zouden zijn voortgevloeid uit de inschakeling van één enkele advocaat.

Gaat het om een procedure in België en kiest de verzekerde een advocaat in het buitenland, zal Maatschappij de vergoeding van de reiskosten van die advocaat beperken tot wat zij normaal had moeten betalen indien de verzekerde een advocaat in België had gekozen.

Artikel 6 - RAADPLEGING VAN EEN ADVOCAAT BIJ UITEENLOPENDE MENINGEN

Wanneer de verzekerde en de Maatschappij het niet eens zijn over de houding die moet worden aangenomen om het gedekte schadegeval te regelen, en nadat de Maatschappij hem van haar standpunt of van haar weigering om zijn stelling te volgen in kennis gesteld heeft, verzoekt zij hem - onverminderd de mogelijkheid voor deze laatste om een rechtsgeding in te stellen - een advocaat van zijn keuze te raadplegen.

1. *Als de geraadpleegde advocaat de stelling van de Maatschappij bevestigt*, vergoedt deze de verzekerde de helft van de kosten en erelonen van de raadpleging in het kader van haar dekking.
2. *Als de verzekerde, tegen het advies van de geraadpleegde advocaat, op zijn kosten een procedure instelt* en een beter resultaat bereikt dan wat hij zou hebben behaald indien hij het standpunt van de Maatschappij gevolgd had, is deze gehouden tot het verlenen van haar dekking en de kosten en erelonen van de raadpleging te vergoeden die nog ten laste van de verzekerde zouden zijn gebleven.
3. *Als de geraadpleegde advocaat de stelling van de verzekerde bevestigt*, is de Maatschappij verplicht haar dekking te verlenen, ongeacht de afloop van de ingestelde procedure, en omvat deze de kosten en erelonen van de raadpleging.

Artikel 7 - BORG

Wanneer ten gevolge van een in deze overeenkomst gedekt schadegeval, de verzekerde wordt aangehouden of zijn goederen in beslag worden genomen en een borg wordt geëist voor zijn invrijheidstelling of de teruggave van zijn goederen, zal de Maatschappij zo snel mogelijk haar persoonlijke borg stellen, of indien nodig, een financiële borgsom betalen.

Indien de borgsom reeds werd gestort door de verzekerde, zal de Maatschappij hem zijn persoonlijke borg vervangen of, indien nodig, de verzekerde terugbetalen.

Zodra de borg is gestort, is de begunstigde verplicht alle nodige formaliteiten te vervullen voor de terugbetaling, op straffe van schadevergoeding.

Indien de door de Maatschappij gestorte borg wordt verbeurdverklaard of geheel of gedeeltelijk wordt aangewend voor de betaling van een boete of een strafrechtelijke transactie, is de verzekerde gehouden tot terugbetaling aan de Maatschappij op eerste verzoek.

Deze dekking wordt aan de verzekerde verleend tot het bedrag dat in de bijzondere voorwaarden is vermeld.

Artikel 8 - INSOLVENTIE

In geval van burgerrechtelijk verhaal zoals bepaald in artikel 1.2. van deze titel en ten belope van het bedrag dat in de bijzondere voorwaarden is vermeld, wordt de dekking uitgebreid tot de betaling aan de verzekerde van de schadevergoeding in de gevallen waarin de volgende cumulatieve voorwaarden vervuld zijn :

- de Maatschappij heeft een verhaal uitgeoefend op de aansprakelijke derde, overeenkomstig artikel 1.2 van deze titel;
- er werd gerechtelijk een schadevergoeding toegekend ten laste van de aansprakelijke derde;
- de verzekerde krijgt deze niet uitbetaald wegens de insolventie van deze derde;
- de insolventie van de aansprakelijke derde wordt vastgesteld in een proces-verbaal van niet-verbinding en elke tegemoetkoming van een verzekeraar wordt uitgesloten.

De dekking wordt echter niet verleend voor schade die opzettelijk is veroorzaakt.

Artikel 9 - ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN

Behalve uitdrukkelijke afwijking, zijn de bepalingen van Titel II op deze dekking van toepassing

**TITEL IV - VERZEKERING VAN DE BURGERRECHTELIJKE
AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST
VAN DE ORGANISATIE UIT HOOFDE VAN HAAR
VRIJWILLIGERS (Wet van 3 juli 2005)**

De verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de **organisaties*** die met **vrijwilligers*** werken, wordt specifiek geregeld door de volgende bepalingen, die voorrang hebben op de andere bepalingen van de overeenkomst.

Artikel 1 - DEFINITIES

Voor de toepassing van deze verzekering wordt verstaan onder :

Verzekerde*:

De **verzekeringnemer**, iedere persoon die als **verzekerde*** is aangeduid in de Bijzondere voorwaarden van de overeenkomst, als burgerrechtelijk aansprakelijke **organisatie*** voor de schade veroorzaakt door de **vrijwilligers***, waarop hij (of desgevallend de feitelijke verenigingen, afdelingen van de **verzekeringnemer**, aangeduid in de bijzondere voorwaarden van de overeenkomst) een beroep heeft gedaan bij toepassing van artikel 5 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van **vrijwilligers***.

Organisatie*:

Elke feitelijke vereniging of private of publieke rechtspersoon zonder winstoogmerk die werkt met **vrijwilligers***, waarbij onder feitelijke vereniging wordt verstaan elke vereniging zonder rechtspersoonlijkheid van twee of meer personen die in onderling overleg een activiteit organiseren met het oog op de verwezenlijking van een onbaatzuchtige doelstelling, met uitsluiting van enige winstverdeling onder haar leden en bestuurders, en die een rechtstreekse controle uitoefenen op de werking van de vereniging.

Derden*:

Iedere andere persoon dan de **verzekerde***, uitgezonderd de **vrijwilliger*** waarvoor hij moet instaan m.b.t. de schade die laatstgenoemde zichzelf toebrengt.

Vrijwilliger*:

Natuurlijke persoon die als vrijwilliger wordt gekwalificeerd in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers.

Vrijwilligerswerk*:

Iedere activiteit :

- a) die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht;
- b) die verricht wordt ten gunste van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;
- c) die georganiseerd wordt door een **organisatie*** anders dan het familie- of privéverband van degene die de activiteit verricht;
- d) en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde **organisatie*** wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling.

Het gedekte **vrijwilligerswerk*** is datgene dat verricht wordt op het Belgisch grondgebied, alsook het **vrijwilligerswerk*** dat daarbuiten wordt verricht, maar dat georganiseerd wordt vanuit België, op voorwaarde dat de **vrijwilliger*** zijn hoofdverblijfplaats heeft in België.

Artikel 2 - VOORWERP VAN DE DEKKING

Deze verzekering heeft tot doel om, mits melding in de bijzondere voorwaarden en binnen de limieten van de activiteiten die er beschreven zijn, de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst te waarborgen die de **verzekerde*** oploopt wegens schade die aan **derden*** wordt toegebracht door de **vrijwilligers*** waarop hij een beroep doet, bij de uitoefening van hun **vrijwilligerswerk*** (wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers).

De weg naar de plaats waar deze activiteiten worden uitgeoefend, maakt deel uit van de dekking, evenals de terugweg.

Onder "burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst" wordt verstaan: de aansprakelijkheid bedoeld in artikel 5 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van **vrijwilligers***.

De dekking is verworven ten belope van de bedragen vermeld in artikel 3.

Artikel 3 - VERZEKERINGSSOMMEN

De Maatschappij verleent haar dekking tot :

- 12.394.676,24 EUR per schadegeval voor de vergoeding van **lichamelijke schade**;
- 619.733,81 EUR per schadegeval voor de vergoeding van **zaakschade**.

Deze bedragen worden aangepast aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen, waarbij de basisindex de index is van december 1983, met name 119,64 (basis 1981 = 100).

De toepasselijke index in geval van een schadegeval is deze van de maand die voorafgaat aan de maand waarin het schadegeval zich heeft voorgedaan.

De gerechtelijke, minnelijke, administratieve of economische boeten, dwangsommen en de schadevergoedingen als strafmaatregel of afschrikkingmiddel in sommige buitenlandse rechtstelsels, evenals de gerechtskosten inzake strafvervolgingen zijn niet ten laste van de Maatschappij.

Artikel 4 - VERZEKERINGSGEBIED

De dekking geldt in alle landen van het aardrijkskundig Europa en in de landen die aan de Middellandse Zee grenzen.

Artikel 5 - PERIODE VAN DE DEKKING

De periode van de dekking van deze verzekering is gelijk aan de periode gestipuleerd in artikel 6 van Titel I van deze overeenkomst.

Artikel 6 - UITSLUITINGEN

Van dekking uitgesloten zijn :

- de schade voortvloeiend uit opzet van de **verzekerde***;
- de schade veroorzaakt aan de verzekerde **organisatie***;
- de **zaakschade** veroorzaakt door vuur, door een brand, door een ontploffing of door rook ingevolge vuur of een brand die ontstaan is in of overgeslagen uit het gebouw waarvan de **verzekerde*** eigenaar of huurder is, met uitzondering evenwel van schade veroorzaakt in hotels of gelijkaardige logementhuizen door de **verzekerden*** betrokken tijdens een tijdelijk of toevallig verblijf;
- de schade veroorzaakt door gebouwen ter gelegenheid van de opbouw, wederopbouw of de aanpassingswerken eraan;
- de schade veroorzaakt door het gebruik van zeilboten van meer dan 200 kg of motorboten die aan de **verzekerde*** toebehoren of door hem gehuurd worden;
- de schade veroorzaakt door het gebruik van luchtvaartuigen die aan de **verzekerde*** toebehoren of door hem in huur genomen worden;
- de schade veroorzaakt door personen- of goederenliften;
- de schade veroorzaakt door het beoefenen van de jacht, alsmede de schade door wild;
- de schade die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg is van een wijziging van de atoomkern, van de radioactiviteit of van de voortbrenging van ioniserende stralingen;
- alle schade die rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit uit asbest en/of zijn schadelijke eigenschappen, alsmede uit elk ander materiaal dat asbest bevat onder om het even welke vorm;
- de schade die voortvloeit uit het verlies, de verdwijning of de diefstal van informatiedragers van elektronische apparatuur, met inbegrip van de opgeslagen informatie en de immateriële schade die eruit voortvloeit;

- de schade veroorzaakt aan **derden*** door de verontreiniging van de bodem, het water of de atmosfeer. Deze uitsluiting is niet van toepassing indien deze schade het rechtstreekse gevolg is van een **ongeval**;
- de **zaakschade** veroorzaakt door grondverschuivingen;
- de schade die voortvloeit uit een oorlog of uit feiten van dezelfde aard, of uit een burgeroorlog;
- de schade als gevolg van de aansprakelijkheid van de bestuurders van rechtspersonen betreffende fouten begaan in hun hoedanigheid van bestuurder.

Artikel 7 - RECHTEN VAN DE BENADEELDE PARTIJEN

Onverminderd haar opzeggingsrecht kan de Maatschappij geen enkele nietigheid, uitsluiting, exceptie of verval voortvloeiend uit de wet of de overeenkomst en die hun oorzaak vinden in een feit dat zich vóór of na het schadegeval voordoet, opwerpen tegen de benadeelde derden.

Zijn evenwel tegenstelbaar aan de benadeelde persoon, de nietigverklaring, de opzegging, de beëindiging of de schorsing van de overeenkomst geschied voordat het schadegeval zich heeft voorgedaan.

Artikel 8 - VERHAAL

De Maatschappij behoudt zich een recht van verhaal voor tegen de **verzekerde*** voor alle gevallen van nietigheid, uitsluiting, exceptie of verval.

De Maatschappij verbindt zich ertoe de **verzekerde*** in kennis te stellen van haar voornemen om een verhaal uit te oefenen, zodra ze kennis heeft genomen van de feiten die deze beslissing rechtvaardigen. Bij gedeeltelijk verval beperkt het verhaal zich tot het verschil tussen de sommen die de Maatschappij heeft betaald, en het bedrag van de dekking waartoe de Maatschappij krachtens de verzekering is gehouden ten overstaan van de **verzekerde***.

Het verhaal betreft de schadevergoedingen, met inbegrip van de interesten en gerechtskosten.

Artikel 9 - ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN

Behalve uitdrukkelijke afwijking, zijn de bepalingen van titel II van onderhavige overeenkomst op deze dekking van toepassing.

Als bedrijfsleider neemt u beslissingen die uw eigen toekomst bepalen. Maar ook het lot van andere personen en het voortbestaan van uw bedrijf hangen er van af.

Samen met uw verzekeringsmakelaar maakt AXA het tot zijn taak om u raad te geven bij het inschatten van de risico's verbonden aan uw activiteit, de keuze van een eenvoudige totaaloplossing en het uitvoeren van uw preventiepolitiek.

Wij helpen u bij :

- het anticiperen op de risico's
- het beschermen en motiveren van uw personeel
- het beschermen van uw bedrijfslokalen, voertuigen, machines en koopwaar
- het beschermen van uw resultaten
- het herstellen van de gevolgen van schade berokkend aan derden.

www.axa.be

